

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ע"א 36344-11-21 פלוני נ' התאגיד המנהל של המאגר לביטוח רכב חובה ("הפול")
בע"מ

לפני כבוד השופטת מיכל נד"ב, אב"ד
כבוד השופטת חנה קיציס
כבוד השופט גיא שני

המערער פלוני
ע"י ב"כ עו"ד דניאל שמואלי ועו"ד דוד דרעי

נגד

המשיבה התאגיד המנהל של המאגר לביטוח רכב חובה ("הפול")
בע"מ
ע"י ב"כ עו"ד שרון פוגל

פסק דין

1 לפנינו ערעור על פסק דינו של בית משפט השלום בפתח תקווה (כב' השופטת א' רוטקופף) בת"א
2 12268-12-17 מיום 17.8.2021.

3 הערעור הוא על גובה הנזק שנפסק למערער, התובע בתיק בית משפט קמא.

4

5 רקע

6 1. המערער, יליד 6.10.1986, היה מעורב בתאונת דרכים שארעה ביום 12.2.2017 בעת שאיבד
7 שליטה על האופנוע עליו רכב במהלך שיעור נהיגה וכתוצאה מכך פגע המערער ברכב חונה
8 (להלן: "התאונה").

9 2. לא הייתה מחלוקת לעניין האחריות.

10 3. בית משפט קמא מינה מומחים בתחום האורטופדיה – פרופ' סלעי והפסיכיאטריה – ד"ר קרת,
11 לבחינת נכות המערער עקב התאונה.

12 4. המומחה האורטופדי העריך נכותו של המערער בתחום זה: 10% בגין פגיעה בשרירים
13 המיישרים באמה לפי סעיף 42(2)(ד) II בתקנות המל"ל; 5% עקב מצב לאחר "שברונים"
14 בקרסול שמאל עם השפעה קלה מאוד על כושר הפעולה הכללי לפי סעיף 35(1)(ב) בתקנות

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ע"א 36344-11-21 פלוני נ' התאגיד המנהל של המאגר לביטוח רכב חובה ("הפול")
בע"מ

- 1 המל"ל ו-5% (בהתאמה) עקב צלקת מכערת ודבוקה באמה ימין לפי סעיף 75(1)(ב) בתקנות
2 המל"ל (סה"כ נכות משוקללת - 18.75%.
- 3 5. המומחית בתחום הפסיכיאטרי ערכה שתי חוות דעת:
- 4 בחוות הדעת הראשונה מיום 24/1/19, ציינה המומחית כי התרשמה שמדובר בהפרעה
5 בהסתגלות (Adjustment disorder) עם אלמנטים בתר חבלתיים [וללא התמונה הקלינית
6 המלאה של הנירוזה הפוסט טראומטית]. כן, ציינה שהפגיעה שיש למערער בתפקוד, נובעת
7 בעיקר ממצבו הפיזי ושיש סיכוי סביר כי מצבו הנפשי ישתפר עם השיפור בתפקודה של היד.
8 לכן קבעה למערער נכות זמנית בגין התאונה בשיעור 20% לפי סעיף 34(ב)(3) לתקנות המל"ל
9 לתקופה של שנתיים ממועד התאונה.
- 10 בחוות הדעת משלימה מיום 29/1/19, ציינה המומחית כי לאחר שהועברה לעיונה חוות הדעת
11 של המומחה מטעם בית המשפט בתחום האורתופדי, להערכתה לא חל שינוי משמעותי במצבו
12 הנפשי של המערער מאז בדיקתו אצלה (ביום 26/6/18). בהמשך קבעה כי נכותו הנפשית
13 הצמיחה של המערער בגין התאונה היא בשיעור 10% לפי סעיף 34(ב)(2) לתקנות המל"ל.
- 14
- 15 **תמצית פסק הדין של בית משפט קמא**
- 16 6. נכותו המשוקללת של המערער עומדת על 26.9%.
- 17 7. אין מקום להתערב בקביעות המומחים.
- 18 8. במועד הפגיעה היה המערער בן 30. הוא הוסמך בטרם התאונה כהנדסאי חשמל (זכאות
19 לדיפלומה החל מיום 11.12.2015); התובע רכש גם הכשרה של "בקרים מתוכנתים"; ביום
20 27.12.2016 החל המערער ללמוד קורס חשמלאי "מתח גבוה", אולם הוא לא השלים את
21 לימודיו בתחום זה, הפעם האחרונה בה נכח בקורס הייתה ביום 7.2.2017 (מספר ימים לפני
22 התאונה) ובהמשך ביטל את לימודיו בקורס זה.
- 23 9. עובר לתאונה המערער השתלב בתחום עבודות החשמל, הוא הועסק בחברת "אמקה הנדסת
24 חשמל בע"מ" בתקופה שבין חודש 11/2014 עד חודש 5/2015 שם שכרו הממוצע עמד על 4,644
25 ₪. לאחר מכן הועסק בחברת "אדירים לוחות חשמל בע"מ" בתקופה שבין חודש 5/2015 עד
26 חודש 2/2017 (חודש התאונה) שם שכרו הממוצע עמד על 6,000 ₪.
- 27 10. לאחר התאונה החל המערער לעבוד כשומר בחברת "אייבורי מחשבים בע"מ" החל מחודש
28 8/2018 והועסק שם גם במועד עדותו, בשכר הממוצע עומד על 5,741 ₪.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ע"א 36344-11-21 פלוני נ' התאגיד המנהל של המאגר לביטוח רכב חובה ("הפול")
בע"מ

11. לכאורה ניתן היה להגיע למסקנה כי הפגיעה היא הסיבה שהמערער הפסיק את קורס חשמלאי "מתח גבוה", הפסיק את העבודה בחברת אדירים ולא השתלב בעבודה בתחום החשמל. ואולם הסתבר משיחה שניהל המערער עם חוקרת מטעם המשיבה כי הפסיק את העיסוק בעבודת החשמל על פי עצת עורכי דינו.
12. המערער נהג שלא בתום לב ויש בכך להטיל ספק במהימנותו.
13. התנהלות המערער יש בה להביא למסקנה כי יש לסטות מהכלל שהנכות הרפואית של המערער חופפת את זו התפקודית. על כן לא תוכר מחצית מהנכות בתחום הנפשי, ועל כן הנכות הרפואית התפקודית הועמדה על 18.8%.
14. לאור מסקנה זו בא בית המשפט לאמוד את הפיצוי בראשי הנזק השונים:
- הפסדי שכר לעבר – נוכח העובדה שהמערער זנח את המשך עבודתו בתחום החשמל מיוזמתו (כפי שעולה משיחתו עם החוקרת מטעם המשיבה), אין לפסוק לו שכר לתקופה שלאחר התאונה ועד תחילת העסקתו כשומר (8/2018), למעט לתקופה של שלושה חודשים שלאחר התאונה בשל ההשלכות המיידיות של הפגיעה בתאונה, סה"כ – 19,650 ₪.
- כאב וסבל – 51,936 ₪.
- גריעה מכושר ההשתכרות בעתיד – 241,041 ₪, סכום המהווה 70% מהחישוב האקטוארי המלא על-פי בסיס השכר הממוצע של המערער ערב התאונה (6,550 ₪), הנכות התפקודית שנקבעה והיוון עד גיל 67.
- הוצאות – 5,000 ₪.
- תמצית טענות המערער**
15. דו"ח החוקרת הוגש ללא תמלול. היה מקום לאפשר למערער לחקור את החוקרת שהמשיבה בחרה שלא להעיד. בשל מחדלים אלה לא היה מקום לקבל את דו"ח החוקרת.
16. היה על בית המשפט להגיע למסקנה כי יש זיקה בין התאונה לבין הפסקת קורס חשמלאי "מתח גבוה" ולהפסקת עבודת המערער בחברת אדירים. זאת חרף הדברים שאמר המערער לחוקרת, שאותם הסביר בעדותו.
17. היה על בית המשפט לבחון את הפגיעה התפקודית של המערער ואת אובדן כושר עבודתו על פי כלל הראיות.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ע"א 36344-11-21 פלוני נ' התאגיד המנהל של המאגר לביטוח רכב חובה ("הפול")
בע"מ

1 18. היה מקום לאמץ את חוות דעת המומחה מטעם המערער באשר לרמות השכר אליהן היה צפוי
2 להגיע – הגבוהות בשיעור ניכר משכר המינימום.

3

4

תמצית תשובת המשיבה

5 19. המשיבה תומכת בתוצאות פסק הדין של בית משפט קמא ובנימוקיו.

6

7

דין

8 20. לא מצאנו להתערב בקביעת בית המשפט כי נכותו התפקודית של המערער עומדת על 18.8%.

9 21. בשלושה מצאנו להתערב – בבסיס השכר שקבע בית משפט קמא, בפסיקת הפסדי ההשתכרות
10 בעבר, ובפסיקת הפסדי השכר לעתיד לפי חישוב של 70% מאקטוארי מלא.

11

ונפרט.

12 22. המערער היה בן 30 בעת הפגיעה. הוא היה בתחילת דרכו המקצועית. כפי שקבע בית משפט
13 קמא, הוא הוסמך כהנדסאי חשמל בדצמבר 2015, קרי קצת יותר משנה לפני התאונה. בנוסף
14 כחודשיים לפני התאונה החל ללמוד בקורס חשמלאי "מתח גבוה". בפועל עבד בתחום החשמל
15 מנובמבר 2014 ועד התאונה, עת החל בשכר של 4,644 ₪ והתקדם לשכר של 6,000 ₪ ערב
16 התאונה.

17 23. בעדות הראשית העיד המערער כי לא השלים את קורס המתח הגבוה בשל כך שהיה שנה וחצי
18 בשיקום. עוד העיד כי לא חזר לאותה עבודה בה עבד ערב התאונה עקב התאונה. הוא ציין כי
19 ביקר אצל רופא תעסוקתי שקבע שאינו יכול לחזור למקצוע. לשאלה מה דורשת העבודה במתח
20 גבוה השיב שזו כרוכה בעבודה בגובה, עם מכשיר חשמלי וציוד חשמלי, עבודה של מוטוריקה
21 עדינה עם מברגים ומקדחים. הוא העיד שיש לו מגבלה ביד ימין בפתיחה וסגירה של היד, כי
22 הוא סובל מרעידות לא רצוניות, ומתקשה לאחוז בציוד, לעלות על סולם ולהרים משאות כבדים
23 – כל אלה נדרשים לעבודה של הנדסאי חשמל. עוד העיד שהוא סובל מכאבים בקרסול,
24 הרדמויות וצלעה.

25 24. בחקירה הנגדית עומת המערער עם דברים שאמר לחוקרת מטעם המשיבה "יש משפטים
26 בלאגנים, אני עושה בדיוק מה שעורכי הדין אומרים לי בגלל שזה תיק גדול, אז אני מחויב
27 לזה, גם אם זה אומר לשים את המקצוע בצד". הוא אישר שאמר את הדברים, אלא שהסביר
28 כי אמר לה את הדברים כדי שתעזוב אותו.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ע"א 36344-11-21 פלוני נ' התאגיד המנהל של המאגר לביטוח רכב חובה ("הפול")
בע"מ

1 25. המערער אישר כי הוא עובד בעת מתן העדות בחברת "אייבורי מחשבים", כי שכרו ערב התאונה
2 היה כ-6,500 ₪ בחודש, וכי שכרו גם בעת החקירה עומד על סכום זה.
3 לפי תלושי השכר של אייבורי מחשבים המערער עבד שם מיום 19.8.2018.

4
5

הפסדי עבר

6 26. אנו סבורים שאף אם המערער אמר לחוקרת את שאמר, ואף אם הדברים הם אמת, הרי שהיה
7 מקום לפסוק לו פיצוי מסוים בגין הפסדי השתכרות לעבר. כאמור, בית המשפט קמא נמנע
8 מלפסוק פיצוי בגין הפסדי שכר בעבר (זולת בתקופת אי הכושר), לאור הדברים שאמר המערער
9 לחוקרת, הקושרים בין ההליך המשפטי לבין אי-חזרתו לעבודה.

10 אנו סבורים כי הגם שאין לפסוק למערער פיצוי מלא בגין תקופה זו, הרי שבהתחשב בכושר
11 השתכרותו המוכח לפני התאונה, בנכות התפקודית שקבע לו בית המשפט קמא בגין הפגיעה
12 האורתופדית והנפשית, וביתר הנתונים שעלו מן החומר, יש מקום לפסוק סכום גלובאלי בראש
13 נזק זה, בסך של 20,000 ₪. סכום זה מביא בחשבון את העובדה שהמערער חזר לעבוד בשנת
14 2018, בשכר דומה לזה ששולם לו עובר לתאונה, ותואם בקירוב חישוב המבוסס על הנכות
15 התפקודית שנקבעה למערער (18.8%) ובסיס שכר לעבר בסך של 6,500 ₪, לתקופה שבה
16 המערער לא עבד (15 חודשים מעבר לתקופת אי הכושר).

17
18

בסיס השכר להפסדי העתיד

19 27. מחקירתנו הנגדית של המערער עלה כי שכרו לאחר התאונה עמד על סכום דומה לזה שהשתכר
20 ערב התאונה. המערער כאמור היה בתחילת דרכו המקצועית. בין אם ימשיך המערער בנושא
21 החשמל ובין אם ימשיך בדרך אחרת, נוכח השתכרותו במומו אנו סבורים כי לא היה מקום
22 לקבוע את בסיס השכר לכל תקופת העתיד בסכום אותו השתכר המערער לפני התאונה העומד
23 על סכום הקרוב לשכר מינימום (העומד על 5,300 ₪) בהתחשב בגילו הצעיר. בנסיבות אלה
24 ולאור כלל הנתונים שלפנינו אנו סבורים כי יש להעמיד את בסיס השכר לצורך חישוב אובדן
25 ההשתכרות לעתיד על סכום של 8,000 ₪ נטו, סכום נמוך מהשכר הממוצע במשק.

26
27

החישוב האקטוארי

28 28. אנו סבורים כי הפחתת הנכות התפקודית לעומת הנכות הרפואית בכ- 30% (18.8% לעומת
29 26.9%) די בה כדי להביא בחשבון את בעיית המהימנות של המערער לעניין תפקודיות הפגיעה
30 נוכח דבריו לחוקרת. לטעמנו הפחתה של 30% נוספים מהחישוב האקטוארי יש בה משום

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ע"א 36344-11-21 פלוני נ' התאגיד המנהל של המאגר לביטוח רכב חובה ("הפול")
בע"מ

1 קיפוח המערער. על כן אנו קובעים כי הפסדי העתיד יעמדו על 397,010 ₪
2 בתוספת הפסדי פנסיה בסכום של 49,626 ₪. (263.97X18.8%X8000)

3

4

סוף דבר

5 29. לסכום הפסדי ההשתכרות לעבר שפסק בית משפט יתווסף סכום של 18,330 ₪.

6 במקום הסכום שפסק בית משפט קמא בגין הפסדי השכר בעתיד יעמוד הסכום על 397,010 ₪
7 בתוספת הפסדי פנסיה בסכום של 49,626 ₪.

8 לסכומים האמורים יתווסף שכ"ט יחסי בצירוף מע"מ.

9 המשיבה תישא בהוצאות המערער בסכום של 10,000 ₪.

10

11

12 ניתן היום, י"ח תמוז תשפ"ב, 17 יולי 2022, בהעדר הצדדים.

13

14

גיא שני, שופט

חנה קיציס, שופטת

מיכל נד"ב, שופטת

15

16

